

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — 21.	Félévre 9 kor — 21.
Negyedévre 3 kor — 11.	Negyedévre 4 kor — 11.

Feloldó szerkesztő és lapfőnöke:

TRÁN SYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fővár Biedermann-palota földszintjén, az újsárbazár közelében.

Osszeférhetlenség és a választások.

Két kérdés égeti most leginkább a képviselői köröket. Az egyik az összeférhetlenség revíziója, a másik az általános választások idejének ügye.

Az elsőről már lehullott a szigorúan őrzött titokzatosság leple. Ami a képviselői közbenjárásokra vonatkozó intézkedéseket illeti, ezeknek értéke egyelőre nagyon is problematikusnak tetszik. Más részről azonban most már kétségtelen, hogy a javaslat érintetlenül hagyja a főrendek összeférhetlenségét, ami előreláthatólag erős támadásokra fog okul szolgálni.

Rég volt szőnyegen olyan kérdés, mely annyira lekötötte volna a képviselők érdeklődését, mint ez. Természetes is, mert ha a reform csakugyan olyan lesz, aminő kellene, hogy legyen, akkor egy csemő képviselő súlyos dilemma elé kerül. Vagy le kell

mondaniok a mandátum kedvéért eddig élvezett anyagi hasznokról, vagy pedig a mandátumot kell föláldozniok az anyagi hasznokért.

Igen nyomatékosan emlegetik, hogy Széll Kálmán nem köti és nem is kötheti magát az összeférhetlenségi ügy ilyen vagy amolyan rendezéséhez; ő csak arra kötelezte magát, hogy a reformra vonatkozó javaslat a ház elé kerül. A parlament azután határoz fölötte. Ennélfogva az összeférhetlenségi reform nem is lehet pártkérdés, hanem a szabadelvű párt számára meghagyatik az egyéni állásfoglalás szabadsága. Ha tehát az előadói tervezet akármiféleképpen módosul, vagy éppenséggel meg is bukik: ez nem alterálhatja Széll Kálmánt. Ha így áll a dolog, akkor még teljességgel nincsen biztosítva a reform sorsa a képviselőházban sem.

A másik kérdés, mely égeti a képviselőket: az általános választások ideje. E tekintetben még

mindig nagy a bizonytalanság. Az osztrák parlamenti viszonyok nem tisztulnak s így még nem tudható: megválasztják-e az osztrákok a delegációt és a kvóta bizottságot? Vagy ha megválasztják: mely időpontban történhetik ez meg. Minket arról értesítenek, hogy Széll Kálmán bizik az osztrák delegáció és kvóta-bizottság megválasztásában. Sőt úgy értesülünk, hogy Széll Kálmán e tekintetben az osztrák kormány határozott ígéretére támaszkodik. Az osztrák Reichsrathot valamiképpen belekényszeríti a kormány és az elnökség abba, hogy a delegációt és a kvóta-bizottságot megválassza, még pedig lehetőleg április hó elején. A reichsrath elnöksége valahogy majd módját ejti ennek az esetre is, ha a mostani zürzavar nem oszlik el s a szenvedélyek vad orkánja nem csöndesedik is le.

A delegációk és a kvóta-bizottságok azután még április és

A debreczeni vőfélycseh rendtartása.

Közlő: Dr. Hermann Antsl.

A nemzeti muzeum történelmi osztályában egy érdekes negyedretű bőrkötésű magyar kézirat van Debreczen városától, a nemes vőfélycseh könyve 1731-ből. Csak az elején és végén van beírva néhány lappal, a közepe üres. Elöl van a Vőfélyek instrukciója. Aztán négy kivonat a városi jegyzőkönyvből, magyarul, vagy latinul és magyarul, a vőfélycseh dolgait szabályozók. Végre a vőfélycseh tagjainak névjegyzéke 1765-től 1795-ig.

Közlöm a kulturtörténelmi és néprajzi szempontból legérdekesebb részt, a vőfélyek rendtartását és a tagjegyzéket, melynek némi család-története érdekes lehet. Ha érdemeinek látszik, könnyű lesz az ottani eredetétől közölni a vőfélyekre vonatkozó, több jellemző, érdekes vonást tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatekat is.

Vőfélyek instrukciója.

1. Más becsületes Céheknek példájok és jó rendtartások szerint, szükséges a becsületes Vőfélység is, jó rendben állítani; mindenek előtt megkívántatik, hogy közöttük egy bizonyos Gazda, vagy Előjáró állítsanak elő, a ki a Társaságnak dolgairól szorgalmasan vigyázzon és akitől a többi függjön, és engedelmeskedjék neki.

2. Társaságokban a Vőfélységre olyan személyt fogadjanak, aki mind a városi Co civitáshoz, mind a Vőfélységre hitess köteles legyen.

3. Minőségére nézve pedig legyen a Vőfély emberéges, tisztességes jó hírű, nevű, kegyes, Istenféle, jámbor, igaz beszédű, állhatatos, nem csélesap, trágár, fajtalan, hamis beszédű személy.

4. Ha valamelyik olyan alkalmatlan s rendetlen és tilalmas dolgot cselekszik, melyet a Magistratus hire nélkül meg lehet büntetni, szabad lézzen a gazdának egy forintig meg büntetni, ha pedig teteme sebben vétkezik valamelyik, a Magistratusnak hírré tétetessék; úgy aki hivataljában rendesen el nem jár, avagy a lakodalmakban a vendégeinek elozslása előtt meg részegedvén, magát a szolgálatra alkalmatlanná teszi, az olyant is először egy, azután is egy forinttal — megbüntetni szabad lézzen, ha pedig sem a birság, sem intés nem fog rajta s magát meg nem jobbittya, tisztétől fosztatnék meg.

5. Senki s lakodalmakban adni szokott rendezes fizetésén felül, fizetést ne vegyen, hanem ahi jóakarattából arra inditatik, hogy többet adjon szabadon lézzen felvenni.

6. Ha valaki a szegény lakosok között Vőfélyt nem találja, a Gazda tartozik 8 poltra fizetésért, az olyannak Vőfélyt rendelni és állítani.

7. Hogy pedig ez ideig való alkalmatlanságunk el távoztassanak, a fel hirdettető dolgában, a Vőfély ügy igazgassa dolgait, mindgyárt ott legyen Predikátor uraimék házában, hogy egyszer egygyik, mászszor máik, ki előbb, ki utóbb, ki éjceka ne alkalmatlankodjék Ó Kegyelmeknek. Aki különben cselekszik, ezentül meg büntetessék, senki pedig Vasárnapról a fel hirdettetőt el ne balaszssa.

8. Az esküdtetésre szeredán ki-ki 9 órakor fel menynyen, aki azután megyen hijaba jár.

9. A Párttól való pénz váltáság ezen-tül taláitatik, senki a Menyasszony pár aját el ne vegye, ha elveszi a szokás szerint, váltáság nélkül adgya vissza és a miben a Gazdával meg egyezik, anynyi fizetéssel elégedjék meg.

10. Ha valamely ember pedig a conventiója szerint megfizetni sem akar, hivatassék Magistratus eleiben, meg fizettetnek a dolog constálván véile.

11. A Társaságnak jó rendit, szokását ki-ki megtarcsa, a Vőfélyek között minden maga alkalmasztatásában, másként a Gazdának a limitált pénzig szabad lézzen megbüntetni, a negyedik punctum ereje szerint.

Következnek az aláírások.

május hó folyamán elvégeznék munkájukat, úgy, hogy a magyar képviselőházat májusban feloszlatnák és júniusban végbemehetnének az általános választások.

Mindazáltal jöhetnek közbe események, melyek az eféle számítást is megzavarhatják s akkor a választásoknak mégis az őszi időszakra kell maradniok.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Elnök Perczel Dezső 10 óra után üyítja meg az ülést.

Napirend a közoktatási költségvetés részletes tárgyalásának folytatása.

Wlassics Gyula közoktatásiügyi miniszter a szegedi főgymnázium épületének költségeinek fellemlését kéri.

Tétel: A középiskolák.

Bartha Miklós az első szónok. Szót kell emelni a tárcza e tételénél a gyulai gymnázium ügyében. Gyula városa körülveve nemzetiségekkel, nemzeti missiót gyakorol. Tisztán nemzeti szellem hatja át s egyetlen nemes vára az Erdélyi magyar kulturának, ezt a várost, a város intézményét okvetlen pártfogolni, támogatni kell. Sürgősnek mondja a szülő a gymnázium főgymnáziummá való kiegészítését. Mert ma Erdély ifjusága leginkább nemzeti eszméket hirdető intézetbe jár, kéri lehetnek-e azok valaha igaz magyar hazafiak, kik a magyart gyűlölni tanulják? Nem, ezek magukkal hozzák a magyar faj gyűlöletét az életbe. (Élénk helyeslés balfelől.) A közoktatásnál tisztán nemzeti szempontot lehet tekintetbe venni. (Ugy van! balfelől.) A gyulai gymnázium kibővítését figyelembe ajánlja a miniszternek. Tételt nem fogadja el. (Éljenezés balfelől.)

Színhely Gyula hasonértelemben kéri a minisztert és figyelembe ajánlja a határszéli intézetek, gymnáziumok kibővítését.

Rakovszky István: Örömmel hallja előtte szóló szavait s sajnálatát fejezi ki hogy már előbb nem szólott, így talán már testet ö tött volna e máltányos kérés. Kibővitendők tartja, különösen Kőszeg város algyrnáziuma kibővítését. Utal a tanszabó anysgára s kéri a minisztert, hogy e e tárgyban is iparkodjon reformokra. — A felekezeti iskolák tanári számára kérés vasuti kedvezményt. Ugyanezt kiterjeszteni kéri a néptanítókra is. (Helyeslés, balfelől.)

Színhely személyes kérdésben felel Rakovszkynak s kijelenti, hogy ő is csak akkor szólalt fel, — a mikor azt időszereinek találta.

Wlassics Gyula kultusz miniszter reflektálni kíván egész röviden a felzólalásokra. A tanterv túlterhelését egyáltalán nem látja s arról s ő sem lehet, különösen ha tekintetbe vesszük az általános műveltséget, hogy ezt a tantervet redukálhatjuk.

Megengedi, hogy egyes szaktantárgyakban lehet túlterheltség, de általában ez meg nem áll. A mi a nemzeti kulturális megjegyzéseket illeti, kijelenti, már programjában is kifejezte, hogy tisztán nemzeti kulturát akar s erre nézve több rendeletet adott ki. A hol azt látja, vagy értesül róla, hogy nem hazafias tankönyvekből tanítanak. (Zaj, mozgás balfelől) azokat rögtön elkoboztatja.

Ugron Gábor: Csukassa be őket.

Wlassics miniszter: A felügyeletet mindenütt megszigorította. A csonka gymnáziumoknak ő sem barátja, mert ezek nagyban elősegítik a proletárizmust s igyekezni fog ezeket kibővíteni. A szűnidő meghosszabbítást csak törvénnyel lehet véghez vinni. (Helyeslés jobbról.)

Tétel: iskolák segélyezése.

Gróf Benyovszky Sándor: A nemzeti kulturát ajánlja a miniszter figyelmébe. Kapcsolatban a nemzetiségi vidékeken lévő iskolák segélyezését kéri a minisztertől.

A tételt megszavazták.

Thaly Kálmán: A debreczeni kereskedelmi iskolát ajánlja a miniszter figyelmébe s kifogásolja az iskolák akadémiai címét.

Wlassics Gyula miniszter: Kijelenti, hogy az akadémiai címzet az összes kereskedelmi iskoláktól megvonja, csak a kolozsvári, budapesti iskolát illeti az meg.

Művészeti vita.

Pichler Győző kéri a Ház figyelmét, hogy mielőtt még a valódi művészeti kérdést felvetné, engedje meg, hogy egy pár szóval a művészeti költségvetésről szóljon. Öszevonásba hozza a külfölddel a művészek segélyezését s állami támogatását s azt találja, hogy nincs állam, ahol a művészek annyira megvolnának adóztatva, mint nálunk s itt felhívja a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy amit segélyképen az állam ad, azt sokszorosan megveszik rajta adóképen. Terjedelmesen s meglehetősen sötét szavakban rajzolja meg a magyar művész iskoláját s arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy az az iskola még az elemibb.

A fennálló mesteriskolák nem tudnak kellő hatást gyakorolni s így kénytelen az ugynevezett tanoaczéveket külföldön tölteni, — megengedi szóló — művészeti iskolát talál, de elveszti nemzeti, igazán magyaros irányát. Nem hagyhatja figyelmen kívül e téren a külföldet, még a legszegényebb államban is vannak iskolák, ahol nemzeti művészetet istápolnak. Nálunk? Még nagyon távol állunk attól, hogy kellőképpen indokolt művészpoltikát folytassunk. (Ellenmondás jobbról). Szólvó el volt készülve ellenmondásokra, de beszéde keretében talál azokra is választ. Sok akadály van, ami a művészetünk fejlődését akadályozza. Első és fő akadály nálunk politikai s az abban nyilvánul, hogy nálunk a politikai élet nem talál inspiráló okokat a művészet táplálására; másik s ennél sokkal interzívabb ok, amely gátat vet művészeti fejlődésünknek: a viszonyok! Mert míg a fekete-sárga zászló szelleme fog lebegni, addig nemzeti festő képzőművészetről szó sem

lehet. S a viszonyok — azokat olyanoknak találja, mint sehol e világon, mert ahol a kormány, az állam, a közönség oly indolentiával viselkedik a művészet iránt mint itt, akkor nem érdemeljük meg azt, hogy a művészt nemzeti inspiratio serkentse. Vajjon megfogjuk-e még érnit azt, hogy a kormány megbízást ad Rákóc y, Bercsényi vagy az aradi vértanuk megfestésére? Szomorú emlékekkel kell megemlékezni az immár végelgyengülésben elhunyt képzőművészeti tanácsról. Azt látjuk, hogy a miniszterek valamennyien külföldiekkel festetnek képeket. Pedig a közoktatási tanácsnak hivatása volna ajánlani művészeket. (Közbeszólások, tiltakozások.)

Wlassics és Vészi: Hisz ilyen már nem létezik, már r formálva van!

Pichler Győző: Hát akkor volt! Csak az utóbbi évek, hónapok eseményeire szoritkozik. A képzőművészet viszonyát, a Szalon viszálykodását, helyesnek nem tartja s a művészetre károsnak látja. Ezeket kívánta felhozni. (Élénk helyeslés balfelől.)

Hoch János beszéde elején egy közbeszólásra kijelenti, hogy harczba megy a mai kormány vezetőjéért nemcsak gyöngé tehetségével hanem egész jóakaratóval, rokonszenvével, mert meg van győződve, hogy a vezér erélyességének minden téren, a kultúra terén is sikerül jobb helyzetet teremteni.

Rakovszky István (a jobb oldalon): Hol marad az „éljen“?

Erre a közbeszólásra fölhangzik az „éljen“ a jobboldalon, amit a balon nagy derűlttség követ.

Hoch János azután Pichlerhez intézi szavait. Ő a művészet érdekében önzetlenül dolgozik. Feleljen a miniszter: kért e tőle önönmagának valantit, nem e mindig a művészet érdekében tette?

Pichler: Ebben senkise kételkedik.

Hoch: Volt-e négy év előtt oly művészi föllendülés, mint ma! Ebben neki van némi része. Abban is, hogy a művészetet decentralizálta, amihez a vidéknek joga van.

Olay Lajos: De a művészek nem türik, hogy beavatkozik a dolgukba.

Ugron Gábor: Köszönjek meg a művészek, hogy valaki felfogja ügyüket.

Rakovszky: Ugy van! Köszönjek meg. (Helyeslés a balon.)

Hoch János: Engem az a cél vezet; hogy ha Mátyás idejében a tudományok hazája lehetett az ország, mért ne lehetne egykor a művészet kimagasló helye?

Pichler és Hoch személyes kérdésben hosszasan polemizáltak, mely után az ülést véget ért.

POLITIKAI HIREK

A jószáshelyi mandátum. Jószáshelyen a választás szombatn este 8 órakor ért véget. Ekkor Tagányinak 2200 szavazata volt, ellenfelének, Szombathynak 155. A választás eredményéről az ottani szabad- elvűpárt az országos párt elnökét, Podmaniczky Frigyes bárót értesítette.

KARCZOLATOK.

Bur szövetség alakul Budapesten.
T hát a burok ügyét diadalra segíti Pest is, de még inkább a pestis.

Sándor király haragszik, hogy az apját nem Szerbiában temették el.
Eltemették már ott életében.

Hólsbdagyűjtéseket inszenálnak mindenfelé. Debreczenbe is érkezett ilyen... német — egyetemi tanulók segélyezése ügyében.

Mi köze Debreczennek Hohenheimhoz? — kérdik a debreczeniek és a hólabdának hóhó-labdát kiáltnak.

Ilyen a földi igazság!
Más bankócsinálót hörtönbe vetnek, Hegedüs Lászlót, a ptkort pedig megjutalmazták a bankócsinálásért.

Senki sorsát el nem kerülheti.
Egy budapesti korcsmáros Pancs ován halt meg.

VIDÉK.

Öngyilkosság a vasúti kocsiban. Óciási izgalom támadt a tegnapi esti zsolnai gyorsvonaton. Egy fiatal ember a vonat egyik ülőkéjében — mielőtt megakadályozhatták volna — forgópisztolyt vett elő és föbe lötte magát. Rövid haláltusa után meghalt. A nála talált iratokból kitűnt, hogy a szerencsétlen Neumann Alfréd kereskedelmi utazó és Fürst Leopold bécsi cégnél volt alkalmazva.

Kegyetlen flu. Mojsza Vaszalnak hívják azt a kegyetlen szívű legényt, ki tegnapi napelőtt édes apját úgy fejbe vágta, hogy a biharmegyei kórházba kellett szállítani. Mojsza Vaszali az egész éjjelt áttivornyázta és csak a hajnali órákban került haza. Mojsza Gyiriszán, a flu édes apja reggel 7 órakor felakarta ébreszteni, hogy munkába menjen. A fiúnak azonban sehogysem volt inyére az ébresztés, hanem hogy az apja zaklatásától megszabaduljon, felkapta az ágy közelében levő dorongot és azzal az édesapját fejbeütötte. A kórházban Baranyi Menyhért rendőrbiztos jelent meg a híhallgatás végett. A megvert apa kijelentette, hogy nem kívánja fiának megbüntetését.

A debreczeni betörők a törvényszék előtt.

Százegy betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, február 26.

A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap reggel kezdték meg Szombati Sándor és társai debreczeni betörők bűnügyében a főtárgyalást.

Jól szervezett rablóbanda volt ez, amely másfél áven keresztül nyakra-főre, csaknem mindennap követte el a legvakmerőbb betöréseket és lopásokat. Rettegésben tartották Debreczen és vidéke lakosait s a legszorgosabb kutatás után sem bírtak nyomukra akadni. Olyan rettenetes módon

lopták, rabolták a várost, hogy a királyi ügyészség a csendőrség nyomozását vette igénybe, míg végre csakugyan a csendőrségnek sikerült a rablókat a tégláskerítésben levő barlangjukban felfedezni s életveszélyes küzdelem után elfogni.

A főczinkosok Faragó István és Szombati Sándor napszámosok voltak, akik közül Faragó még a rendőrség börtönében felakasztotta magát. Szombati Sándor és társai pedig hosszú vizsgálat után, amely alatt 101 betöréses lopás vádjára szakadt rájuk tegnap kerültek a bíróság elé, hogy bűnükért számoljanak.

A tárgyalásról, amely nagy hallgatóság előtt folyt le, tudósítónk az alábbi, részletes tudósításban számol be:

A tárgyalás kezdete.

A törvényszék a következőleg alakult meg. Elnök: Dr. Szeőke István. Bírák: Kolb Mihály Kálmán és Dr. Jákó Sándor. Ügyész: Dr. Báltint Zsigmond.

A tárgyalás meguitása után az elnök feltette a vádlottak nationáléját.

Szombati Sándor napszámos elsőrendű vádlott, született Debreczenben, 1862-ben, ev. ref. vallású, nő, négy gyermeknek atyja, ezer korosát érő háza van. Büntetve soha sem volt.

Ifj. Szombati István napszámos, 1872-ben, Debreczenben született, nő, négy gyermek atyja. Vagyona nincs. Büntetve nem volt.

Szakál Juli 1872-ben Debreczenben született, ref. vallású, törvénytelen házasságban élt. Mosni, vasalni járt. Sohasem volt büntetve.

Papp Gábor 37 éves ev. ref. vallású, napszámos, nő, 3 gyermek apja. Büntetve nem volt.

Szombati János 1880-ban született, ev. ref. vallású, nő, len napszámos. Büntetve nem volt.

Szombati Sándorné Tar Juliánna 35 éves ref. vallású, törvénytelen gyermek volt. Négy gyermeke van. Ő a kefégyárban dolgozik.

Szombati Istvánné Major Erzsébet ev. ref. vallású, Debreczenben 1877-ben született. Büntetve nem volt.

Betörés a boldogfalvai kertben.

Az első eset, a melyet a törvényszék tárgyalás alá vett, az a betöréses lopás volt, a melyet Szombati és Faragó István, a ki öngyilkossá lett, a boldogfalvai kertben elkövettek, a hol Vigh János pajtáját törték fel s rabolták ki.

Elnök: Hogy történt ez a lopás?

Vádlott: Találkoztam Faragóval a vasúti hidon és séáltunk a boldogfalvai kert felé. Mikor a Vigh pajtájához értünk, azt mondta Faragó, — hogy rántsunk egyet az ajtón.

Elnök: Miért?

V: Nem tudom, mert Faragó engem elküldött, hogy vigyázzak.

E: Nem is vittek el semmit?

V: Én nem vittem el.

E: A vizsgáló bírónál azt mondta, hogy apró tárgyakat vittek el.

V: Lehet, hogy Faragó vitt, de én nem.

Azután az elnök Szombati Sándornét hallgatta ki, aki ebből az ügyből kifolyólag orgazdasággal van vádolva.

Vádlott: Nem tudok én kérem semmiről semmit.

E: Azt se, hogy amit az ura egy év-nél hosszabb idő óta éjjelenként hordott haza, azok lopott tárgyak voltak.

V: Nem tudtam én.

Majd Szakál Juliánát hallgatja, ki az öngyilkossá lett főczinkos Faragó Istvánnal élt törvénytelen házasságban. Ő is azzal van vádolva, hogy a boldogfalvai kertben elkövetett betöréses lopásánál mint orgazda működött.

Szakál Juliánna kardos menyecske.

— Nem tudok én semmiről semmit!

Elnök: Nem? Hát a mit az ura házhozhozgatott, arról maga nem tudta, hogy lopott tárgyak?

— Nem tudtam. Nem is tudok én semmiről sem semmit.

A káros Vigh Jánost hallgatja ki a törvényszék, a ki elmondja, hogy a pajtáját két év előtt feltörték. Két ajtót kellett kifizetni, még a feszítő vasat is ott hagyták a rablók a pöszméte bokornál. Vasakat, kutrészeket, élelmiszereket, s más apró tárgyakat vittek el.

Elnök: No Szombati, hallja ezt?

— Hallom, lehet, hogy Faragó vitte el, de én nem bántottam semmit.

Elnök: Maga ártatlannak tünteti fel magát. Mindent Faragóra ken. Nem mond maga igazat. Hallotta, hogy Vigh János mennyi minden lopott tárgyat sorol fel. Ha maga nem vitt is el, lehetetlen, hogy ne látta volna meg, mikor Faragó vitte a nehéz tárgyakat.

— Én nem láttam.

Elnök: Vigh János, megesküszik ön arra, hogy a jelzett napon mindezt öntől elloptak?

— Megesküszöm.

Elnök: No Szombati, hát még mindig tagad?

— Miért ismerném be, mikor elvihette azt más is.

A törvényszék előtt Vigh János vallomására letette az esküt. Ezzel az első rablási eset letárgyalatott.

A megbüntetett tanu.

Mikor a tárgyalás kezdetét vette, az elnök konstataálta, hogy özv. Juhász Józsefné, tanunak beidézett debreczeni lakos nem jelent meg. A törvényszék elrendelte elővezetését.

Fél tizenegykor megjelent özv. Juhász Józsefné.

Elnök: Miért nem jelent meg előbb?

— Beteg a gyermekem s az orvost vártam.

Elnök: A törvényszék önt azért, mert nem jelent meg, 60 korona büntetésre ítéli, amely 15 nap alatt lefizetendő. Ha le nem tudná fizetni, a büntetés három napi elzárásra változtatják át.

Juhászné erre bejelentette, hogy elmaradásáról igazolással fog élni.

Szeredás, mint súlyos bizonyíték.

A második betörést szintén Szatmári Sándor követte el Faragó Istvánnal. A boldogfalvai kertben a Szatmári Mihály pajtáját törték fel s onnan revolvert, zsákokat, kertészeti tárgyakat, szeredást, gyalut, ponyvákat, uj borzákot vittek el.

Szatmári tagadja. Nem tud ő arról, hogy hová vitte el.

Elnök: A vizsgálóbíró előtt tudta.

— Akkor háborodott voltam.

E: És olyankor meséket talál ki?

— Nem én! Dehát vádolt a csendőrség mindennel, — csakhogy szegyenbe hozzon.

E: Hát e közül a csomó tárgy közül maga nem vitt el semmit?

— Semmit! Az a szeredás meg közte nem is lopott, hanem az én tulajdonom.

Az elnök kihallgatja a vádlott Szatmári feleségét.

Elnök: Tudja-e maga, mivel van vádolva?

Már elfelejtettem. (Derültség.)

E.: Orgazdasággal, hogy a maga ura által lopott tárgyaknak helyet adott. Ismeri többek közt ezt a szeredást?

— D hogy ismerem.

E.: Hát nem az uráé?

— D hogy az övé.

E.: Nem is volt neki sohase szeredása?

— S. h'se volt annak.

E.: No Sza mári, a felesége azt mondja, hogy nem a magáé a szeredás.

— H szen kérem mit tudja ő azt.

Elnök: (Szatmárinéhez) Ugy e határozottan tudja, hogy urának nem volt szeredása?

— Hát izé, lehet, hogy volt, de másutt tartotta.

A szeredás ügye ezután rendkívül érdekesen fejlődött tovább. Szatmári nagy tagadásában a szeredás egy zserre hatalmas bizonyíték lett arra, hogy milyen megrögzött rabló az a örökösen tagadó, mord tekintetű vádlott.

Jobbágy Györgyöt hallgatja ki az elnök, aki a meglopott gazdával rokonságban állott.

Elnök: Ismer valamit a lopott tárgyak között.

Jobbágy: Csak egyet. Azt a szeredást, mert az az anyém.

Elnök: Az a p Biztosan tudja ezt?

Jobbágy: Hogyne tudom, hiszen a nevem is benne van. — J. Gy.

Megnézik a szeredást és csakugyan benne van J. Gy.

Elnök: (Vádlotthoz) No Szombati Sándor, hát még mindig a magáé ez a szeredás?

Vádlott: Az hát! (Mozgás a hallgatók között.)

Elnök: Hát aztán honnét vette?

Vádlott: A zsbivásából.

Elnök: Mikor?

Vádlott: Regar, még 1891 ben.

Elnök: Ig n! No hát látja, hogy hazudik maga. azt állítja, hogy ez a szeredás a magáé, pedig a másé; azt állítja, hogy maga vette, pedig az sem igaz. Hát hogy tudott maga megvenni egy szeredást 1891-ben, mikor 1898 ban lopták el a gazdájától. Látja ez nagyobb bizonyíték maga ellen, mint ot tanu. Hát még ezek után is a magáéknak vallja ezt a szeredást?

Vádlott: Nem bánom hát legyen azé, a ki megkaszik rá.

Elnök: (Jobbágyhoz) Természetesen ön megmarad állítása mellett.

Jobbágy: Meg.

Elnök: Látja az esküt?

Jobbágy: Akar tizszer is.

Mi az a Jobbágy latette az esküt, elnök a nagy lát ot pe czre felfüggesztette. Szombati Sándor, az első rendű vádlott leborgasztott fővel ment ki a tereméből a szurony is őc előtt. Megátszont rajta, hogy elkekeríti a szeredás ügye, amely ugy elloe bizonyított.

Három betörés a Sesta-kertben.

Délután a Sesta kertben történt három betörés tárgyalására került sor.

Nagy Sándor ügyvédet hallgatta ki első sorban a törvényszék, s kinek a Sesta-kertben lévő pajtáját törték fel a betörők.

Nagy Sándor ügyvéd elmondja, hogy a betörők az ő pajtájának az ajtaját feszítették fel. Azután egy üveg ajtó volt, annak ablakát törték be s úgy hatoltak a szobába. Szőnyegeket, ruát, függönyöket, egy felebert puska és számtalan apró tárgyat vittek el.

Elnök: No Szombati Sándor, bűnösnek érzi magát ebben a lopásban?

Vádlott: Bűös benne Faragó. Én már csak akkor mentem oda, mikor a kitört üvegajtón bujt ki Faragó.

Elnök: És mit hozott magával.

Vádlott: Azt nem láttam.

Azután a betörők az özv. Nagy Sándorné ajtaját törték fel. A károsult özvegy elmondja, a paita ajtaját kifeszítették, összetörték.

Elnök: Mit vittek el.

Tanu: Hiszen mondtam már elégszer.

A vádlottak közt Szabó János folyton nevet. Hátrafordul és úgy kaczag. Hanem mikor az elnök felszólítja, ártatlan képpel nagy komolyan mondja.

— Nem tudok én erről a lopásról semmit. Az uram, Faragó, nekem nem mondta, hogy honnan hozta a tárgyakat.

Szombati Sándor is tagad. Azt mondja, hogy Faragó tört be. Azt se tudja hogy. Ő már csak akkor ért oda, mikor Faragó borral jött ki s azt együtt megitták.

A Sesta-kertben harmadiknak az Orosz István főiskolai tanár pajtáját törték fel. A károsult tanár elmondja, hogy kifeszítették a paita két ajtaját s mikor bementek, a falon lévő kulcsokkal össze-vissza felnyitották és kikutatták mindent. Összetörték a drága függő lámpát, bezúzták a sifonokat, összeszedték minden értéktárgyat. Majd lementek a pinczébe. Lefeszítették a pinczelakatot a feszítő vasal. — A csapra ütött hordó csapját leütötték, úgy hogy 196 lit. bor mind elfolyt. Azután felírták a hordóra: „Még dolgoztak érte!”

Három betörés az uj-kertben.

A rablók még ugyancsak éjjel három betörést követel el a Sesta-kerttel szomszédos Uj-kertben is.

Trnka Gottlieb elmondja, hogy az ő pajtáját feltörték s minden értékes holmit elhordták.

Szombati Sándor vádlott ennek a pajtának a feltöréséről sem akar tudni semmit.

Klein Jakab portáját is feltörték s onnan még több holmit elhordtak a betörők.

Elnök: Szatmári, maga együtt volt a pajta feltörésénél Faragóval?

Vádlott: Dehogyan voltam. Én a dülön tiz méternyire álltam.

Az uj-kertben a harmadik károsult özv. Juhász József, akit délelőtt 60 koronára ítélt a törvényszék, amert idjében meg nem jelent. Juhász né felmutatta az orvosi bizonyítványt s a törvényszék ennek alapján feloldotta a büntetés alól. Különböző elmondja, hogy a pajtáját feltörték, meg-rabolták de ő a maga részéről nem kívánja a büntetést megbüntetését.

Három betörés a hatvan-utcai kertbe.

E után három kis bb betörési esetet tárgyal még be a törvényszék, s miket a a bűnösök a Hatvan-utcai kertben hajtottak végre.

Összesen tehát az első napon tizenegy betörési eset tárgyalásával végzett a törvényszék. Ma folytatják a tárgyalást, amikor a még hátralévő 90 betörésről tárgyal be a törvényszék annyit, amennyit a nap folyamán lehetséges.

A tárgyalás előreláthatólag nyolcz-tiz napig el fog tartani.

ÜJDONSÁGOK.

* Villamos vasut a kis vasut helyett. A debreczeni helyi vasut igazgatósága elhatározta, hogy a helyi vasutat a gőz és léerő helyett villamos erőre rendezi be. Határozatát azzal a kérelemmel terjesztette a kereskedelemügyi miniszter elé, hogy az

ehhez szükséges közigazgatási bejárásra adja meg az engedélyt. A kereskedelemügyi miniszter tegnap a városi tanácshoz intézett leiratában az engedélyt erre megadta s leiratát a következő sorokkal végzi: A hálózatnak villamos üzemre átalakítását úgy a közforgalom, mint a város fejlődése érdekében kívánatosnak tartván, a társaság ezen kérelmét teljesíthetőnek találtam s ehhez képest a közigazgatási bejárást Papp Árpád miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt egyidejűleg elrendeltem s megkezdésének határidejéül március 4 ének d. e. 9 óráját, összejöveteli helyéül pedig a debreczeni városháza tanácsstermet tűztem ki. Miről a közönséget oly felhívással értesítem, hogy a bejárásban magát képviseltesse, annak a helyi szokásnak megfelelően kellő időben való kihirdetéséről, valamint az érdekeltek, nevezetesen az ipari és gyáripari vállalatok meghívásáról is gondoskodjék. A miniszter helyett: Nagy, államtitkár.

* Halálozás. Kerek Károly kisujzállási földbirtokos folyó évi február hó 24 én esteli 9 órakor éle ének 81-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. A boldogult hült tetemei 1901. évi február 26 án délután 2 órakor Hatvan-utca 58. szám alatt tartandó rövid ima után a vasúthoz fognak kiszállítani és február hó 27 én delelőtt 10 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Kisujzálláson örök nyugalomra helyeztetni. Halálát gyászolják: gyermeke: Kerek Vilma, németujfalu Simonffy Gyula nyug. m. kir. honvédszász alezredes neje, gyermekei: Gyula, Vilma férjezett ipsi és érkezese üi Fráter Istvánné gyermekeivel: István és Tibor.

* Szerb katonatisztek Debreczenben. A belgrádi osztrák-magyar konzulátus megkeresést küldött Debreczen város rendőr főkapitányságához, melyben azt kéri, hogy tudassa a főkapitány a szerb kormányval a legközelebbi debreczeni országos vásár, különösen a lóvásár napját, mert erre a szerb kormány több katona tisztet és állatorvost akar elküldeni, a kik a szerb hadserag részére debreczeni lovakat fognak vásárolni. A belgrádi konzul azt is tudatta, hogy a vásárlások nagyobb összeg erejéig fognak terjedni. A debreczeni rendőr-főkapitányság készséggel tett eleget a felszólításnak s elküldte a szerb kormánynak a debreczeni vásárok hivatalos jegyzékét. A tervezett szerb lóvásárlást lotenyésztő gazdáink mindenesetre örömmel fogják tudomásul venni.

* Ingyen kenyér osztás céljaira a tegnapi nap folyamán számos jótékony adomány érkezett lapunk szerkesztőségéhez, amelyeket holnap nyugtázzunk. Itt említjük meg, hogy tegnap delelőtt ismét sok szegény kapott ingyen kenyeret a város-házán.

* **A debreczeni kereskedelmi társulat elnöksége, mint értesültünk, legutóbb nyújtotta be a közoktatásügyi miniszternek azt a kérelmét, hogy kereskedelmi akadémiájának szervezetét hagyja helyben, hogy ekként az intézet folyó évi szeptember hó 1-én megnyitható legyen. Tuda van, hogy az intézet hosszú időn át az akadémia címet viselte s ettől most egy éve fosztatott meg, több más városbeli társával együtt. Akadémiai címet, az új miniszteri rendelkezés értelmében, egyedül a budapesti V. ker. kereskedelmi iskola tudott kieszközölni magának, anélkül, hogy szervezetének szabályai maig ismereteseek volnának. A depr. kereskedelmi akadémiának szervezeti szabályzata készen van, melynek megerősítése az 1900. évi 13315. számú rendeletet, valamint az 1868. évi XII. t. cz. 26. § a és az 1883. évi XXX. törvényczikk 54. § ának világos rendelkezése folytán várható.**

* **A m. kir. debreczeni 3. honvéd gyezed elemi löterén levő villamos jelzőkészülék gondozása és állandó jó karban tartására 1901. évi május hó 1-től, egy, esetleg két évi időtartamra 1901. évi márczius hó 16-án nyilvános árlejtés tartatik a m. kir. debreczeni 3. gyalogezred kezelőbiztosi irodahelyiségében (Péterfia-utcai laktanya, I. em. 15. sz.).**

* **Tilos a koldulás. A Rostás és Lakatos cigány családdal állandó hadlábban áll a rendőrség. — A nagy kiterjedésű két család minden egyes tagjával volt már valami ügye, hol lopásért, hol csalásért, hol pedig kóborlás és koldulásért. Tegnap ismét elfogtak kettőt, Lakatos Rebekát és Rostás Marit, kik tiltott koldulásért három-három napot fognak ülni.**

* **Hirtelen halál a vonaton. Szombathy János debreczeni rendőrfogalmazó, a jeles tollú író tegnap értesítést kapott Püspök Ladányból, hogy a testvére: Szombathy János Debreczenbe érkezik. Szombathy János kisértette a vasúthoz s a várt kedves vendég helyett asszal a szomorú hírrel fogadták, hogy a testvére, aki Püspök Ladányban a legjobb egészséggben ült fel a vonatra, Kabánál hirtelen rosszul lett s pár percz múlva már halott volt, szívszélhűdés érte. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:**

Szombathy István ev. ref. s-lelkész úgy a maga, mint testvérei Julián, Kálmán és Mariska, továbbá idősb Szombathy István és gyermeke: Ösv. Mandák Józsefné szül. Szombathy Mária, Szombathy János rendőrfogalmazó és neje Hlukovszky Mari, Margit, Ida, Pál és Ferencz gyermekeivel; Miskolczy Istvánné szül. Szombathy Ida, Szombathy Emma és Szombathy Amália nevében bánatba merülten tudatja szeretett édes jó apja Szombathy Lajos p. ladányi m. kir. járásbírói hivatalnoknak e hó 23-án délután 3 órakor történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai e hó 26-án, délután 3

órákor a Kossuth-utca 67 számú házuknál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben lesznek elhelyezve. E gyászszertartásra a bánatainkban osztozókat meghívom. Debreczen, 1901. február hó 25. Béke poraira. A temetést Dankó M. tem. intézete Kossuth-utca rendezzi.

* **A bur parancsnok felolvasása. Debreczena intelligens közönsége páratlan érdeklődést tanúsít a bur szabadságharcából Debreczenbe hazatért bur parancsnok Péchy Tibornak holnaputáni felolvasása iránt. Tömegével teszik meg az előjegyzéseket s holnap déltől kezdve már a jegyek is megválthatók lesznek. Itt említtük meg, a felolvasás alkalmától a nagyterem karzatjára is adnak ki jegyeket, amelyek szintén holnaptól kezdve 30 krajczárjával válthatók meg.**

* **Megzőköt a büntetés elől. A debreczeni kir. törvényezék egy Major Eszter nevű családleányt lopásért három havi börtönnel sújtott. Az ítélet jegerős, Major Eszter azonban meglepett előle, mert aztán országosan köröztek.**

* **Eltűnt ékszerek. Ippen József kereskedő felesége pár nappal ezelőtt sétájáról betegesen tért haza. Megérkezve azonnal ágyba feküdt, a honnan csak tegnap reggel kelt fel. Lefekvésekor nagy sietésben ékszereit csak a párnája alá tette s megfeledkezve róla állandóan ott hevert. Csak tegnap, hogy felkelt, jutott eszébe, azonnal utána nézett, de a három gyémánt és opál köves arany gyűrűnek, egy arany nyakláncnak, összesen százkilenczven korona értékű ékszereknek hiált helye volt. A lopásról értesítették a rendőrséget, mely megindította a vizsgálatot.**

* **A kölcsönös segélyző egyesület a beszámolt könyvek kifizetését már megkezdte. Első napon leszámoltatott 179,850 korona érték, melyből készpénzben több mint 100,000 korona kifizetés történt.**

* **A halál torkában. A tegnap délután négy óra után Szatmár felől érkező gyorsvonat a róma. katolikus temető mellett elütközött egy szekere. A szekérbe egy ló volt fogva, melyet Tóth József 15 éves kocsisa hajtott. A robogó vonatról a vasuti személyzet nem vehette jól ki a szerencsétlenség nagyságát, tévesen értesítették az állomás főnökséget, honnan aztán oly telefon értesítést nyert a rendőrség, hogy a vonat lovat, kocsit a rajta ülőkkel együtt elgázolt. Végh Gyula h. főkapitány egy biztos és egy őrök kíséretében sietett a szerencsétlenség színhelyére, utánuk több munkással egy bulia kocsit ment. Kérkezve látták, hogy a szerencsétlenség csak egy közönséges vasuti baleset. A vonat csak a ló egyik lábát zúzta össze, a szekere pedig felfordította a benne ülő fiúval együtt, ki a szekér alá került, de az ijedtségen kívül egyéb baja nem történt. Álli-**

tása szerint a baleset úgy történt, hogy szekerevel az elzárt sorompó előtt állott, lova valamitől megbokrosodott, neki rohant a sorompónak, mely kinyílott s rálépett a pályára, az ugyanakkor oda érkező vonat pedig elütötte. A rendőrség Tóth Józsefet értesítette a balesetről.

* **Elcsorélt sípka. Valaki vasárnap tévedésből elvitt az Emke kávéházból egy H. I. betűkkel ellátott perzián sapkát. Halára köteleznék a tulajdonosát, ha bevinné az Emke kávéházba.**

* **A debreczeni vendéglősök az orfeumok ellen. A debreczeni vendéglős ipartársulat tegnap terjedelmes beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben arra kéri a hatóságot, hogy az orfeumokat egyszer s mindenkorra tiltsa ki Debreczenből. Hosszan fejtegeti a beadvány, hogy az orfeumok sem szellemi, sem erkölcsi, sem anyagi haszonnal nem járnak a városra s hangsúlyozza, hogy a puritán erkölcsű Debreczen nem tűrheti meg továbbra az ilyen intézményeket.**

* **Felhívom a t. közönség szives figyelmét munkám megtekintésére, ma Varga és Flaschner urak butor gyárosok (Piacz-utca Ujfalu ház) üzletébe van kitéve. Készíték épület és butor, egyszerű és díszes vasalást, templom oltárt, csüngő és álló-csillárokat, dombormű munkákat, vörös és sárga rézből díszes vaskapukat, rácozatokat, kovacsolt dísztárgyakat, vasszekeret, tűzhelyeket, az épületeknél előforduló kisebb nagyobb javításokat. A leggyzerűbbtől a legkényesebb műlakatos- és műkovács-munkákat a legdíszesebb kivitelben és jutányos áron eszázözlök. Tisztelettel: Erdei József, (Szent-Anna-utca 16.)**

* **Az elővizátoztos cigány. Valami lopásfelőért beküldték tegnap egy vén cigányt a rendőrséghez. Az inspekciós rendőrtisztviselő a szokásos kérdéseket intézi hozzá:**

— A neve?
— Tikos Ferke, köyörgöm alásan.
— Milyen vallásu?
— A vén cigány gyanakodva vizsgálgatja a rendőrtiszt arcvozásait, mintha arról akarná leolvasni a tiszt vallási viszonyait, azután huzódóva felel:
— Hát csak olyan, mint a nagyságos ur!
— Tudja milyen vallásu vagy?
— Csak gyánáksom! De ázsirt jó lesz ázs nekem is.

SZÍNHÁZ.

Üdvöske. R. Réthy Laura asszony tegnap esti második vendéglátékaul Ardou kedves, melodikus operettjét, az Üdvöske-t választotta. Minden tekintetben szerencsésnek mondhatjuk e választást, mivel a vendégművésznőnek az operette címzerepében bő alkalmat nyílott minden kedveségét, pajzán jókedvét kifejtetni s ezek párosulva művészi énekével, igazán élvezetessé tették a közönségre nézve az estét. Partnere Környei Béla szintén ugyancsak kivette a maga részét a közönség igazi elismeréséből. Terjedelmes, érczes baritonja gyönyörűen csengett s énekszámaitért jól

megérdemelt tpsokat kapott. Galyasi Paula mint F ametta aratott sikert izléses énekével és játékaival.

TÁVIRATOK.

A fiumei küldöttség Széll Kálmánál.

Budapest, február 26. A fiumeiek küldöttségét kormányzójuk, podessz-tájuk, Batthány képviselőjük vezetésével délután fogadta a miniszterelnök. Maylander megköszönte a kormány eddigi intézkéseit és hangsúlyozta, hogy a fiumeiek rendületlen hűvei Magyarországnak. Széll Kálmán miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy Fiume speciális viszonyait mindig respektálni fogja.

Engelék bora.

Budapest, február 26. Pécsről táviratozzák, hogy az Engelék pinczéből a belügyminiszeri ítélet alapján ma tizenöt vagon bort szállítottak el Jákóhalmára, hogy ott denaturálják.

Családirtó apa.

Budapest, február 26. Sebiny székelymegyei faluban Zulics vinczellér borzalmas módon pusztította ki egész családját. Egy élesre fent nagy késsel elvágta a felesége nyakát, azután könyörtelenül három gyermekét gyilkolta le. De még ezzel sem elégedett meg. Vak dühében aztán leölte két tehenét, borjút, disznóit, kutyáit, macskáit s végül, mint aki a legjobban végezte a dolgát, nyugodtan ment el a bródi csendőrséghez, ahol őszinte vallomást tett. Arra a kérdésre, hogy rettenetes tettét miért hajtotta végre, azt felelte: — Mert a feleségem meg akart mérgezni!

Edvard király Németországban.

Berlin, február 25. Frankfurtról jelentik, hogy Edvard angol király ma reggel külön vonattal odaérkezett. A pályaudvaron Vilmos császár várta a felséges vendéget s aztán a két uralkodó együtt utazott tovább Friedrichshofba a nagybeteg özvegy osácsárné látogatására.

Óriási vihar.

Odessa, február 25. Az éjjel itt iszonyu hóvihár volt 6 fok hideg mellett. A városban és az idevezető vasuti vonalakon megakasztotta a forgalmat a hófúvás. A városban el sem tudják takarítani a sok havat. A Krimból jövő Szineusz gőzöst a vihar egy sziklához vetette, úgy hogy elpusztult. A hajó megmentésére két gőzöst küldtek ki. Egy uszó gabonaelevátornak, több fa- és vasbárkának, egy vámhivatali kutternek és egy görög gőzhajónak elszakadt a hor-

gonykötele. Az elszakadt hajókat a vihar az ott levő vitorláshajókhoz vágta, a melyek nagyon megrongálódtak. Egy Odesszából elindított vasuti vonat elakadt a hóban. Odesszától Szatysinig óriási hótömegek állják el az utat. 28-ika előtt aligha nyílik meg a vasuti forgalom. Vasuti jegyeket nem adnak ki. Ezernél több utas itt rekedt és élelmiszert kér.

Nagy hajó katasztrófa.

Budapest, február 25. Londonból jelentik, hogy a skót partok közelében tegnap nagy hajókatasztrófa történt. A Weilly nevű angol gőzös a nagy ködben összeütközött az Opal nevű személy szállító hajóval. A Weilly az összeütközés következtében teljesen kettévált s elsüllyedt. A rajta levők közül mindössze egy matróz menekült meg. Az Opal színtén erős sérüléseket szenvedett.

A bur háboru.

London, február 25. Kitchener lord táviratozza Middleburgból tegnapi kelettel: Plumer ezredes jelenti: Owen ezredes tegnap zsákmányul ejtette Dewett 15 fontos ágyuját és egy Pompon ágyuját, továbbá néhány szerkerét és elfogott mintegy 50 burt. Az angoloknak nem volt veszteségük. Az ellenséget, a mely teljes visszavonulásban van, erősen üldözik. Nyilvánvaló, hogy Dewett foktöldi betörésével teljesen kudarcot vallott. — French tábornok jelenti Pietretiefből 22 iki kelettel: Az ellenség kiűzésére kiküldött hadoszlopok hadműveleteinek eredménye az, hogy a burok szétszórva, rendetlen csapatokban visszavonulnak. Körülbelül 5000 ember áll az angolokkal szemben. Amsterdam és Piétretief meg van szállva. French tovább fog előnyomulni, de a folytonos esőzés nagyon föltartóztatja. Az ellenség vesztesége február 16-ig, a mennyire eddig ismeretes, a következő volt: A harcban elesett vagy megsebesült 282 ember, fogságba esett 56 ember, 183 bur megadta magát. Zsákmányul esett egy 15 fontos ágyu, 462 fegyver, 160,000 töltényöv puskatöltényekkel, 3300 ló, 74 öszvér, 3530 igásökö, 18,700 db. szarva marha, 155,400 birka és 1070 szekér és targonca. Az angolok részéről elesett 5 tiszt és 41 ember, megsebesült négy tiszt és 108 ember.

Prétória, február 24. (Reuter.) French tábornok mozdulatairól újabb jelentések nem érkeztek. Egy hét óta erősen esett az eső, a minek következtében több folyó kiáradt.

London, február 25. A Daily Telegraph-nak jelentik Da Aarból, hogy S'eyn elnök e hó 23-án a burokhoz beszédet intézett, a melyben azt mondta, hogy mindenkinek, még a gyalogosoknak és azoknak is, a kik

lábbelijöket elvesztették, maguknak kell gondoskodniok magukról és viszsztatérniök Oranjéba. Steyn és Dewett a legjobb lovakból kiválasztottak 300 darabot, hogy így meneküljenek. Az ellenség most már kis csapatokra van szétverve és Dewett csapata a mely eredetileg 1500 emberből állott, most már csak 300 emberből áll.

London, február 25. A Daily Mail-nak jelentik Hopétowából: M után Dewett pénteken sikertelen kísérletet tett Klipdriftnél a B-ak folyón és Readsdriftnél és Maradriftnél az Oranje folyón, Kameelsdrifttel szemben partra szállott. Hajnalban Plumer ezredes elindult Welgewondenből, a mely a burok táborától keletre 12 mértföldnyire van és megtámadta az ellenséget Zurgatnál, a hol 40 burt fogott el. Az ellenséget azután délutánig üldözte. A burok Hopetown felé tartottak. Este az angol csapat eleje meglátta az ellenséget, a mely lőtávolon kívül táborozott. Owen ezredes támadást intézett a burok ellen azon a helyen, a hol a tűzértséget sejtette és zsákmányul ejtette mind a két ágyujukat és pedig egy 15 fontos ágyut és egy Pompon ágyut. Az ellenség menekült, ott hagyva lovait, a melyek föl voltak nyergelve és összes konyhaszereit. Az utolsó jelentések szerint csak 400 bur kelt át ismét az Oranje folyón. A folyó nagyon megáradt.

A hajó katasztrófa áldozatai.

San-Francisko, február 24. A legújabb jelentések szerint a City of Rio de Janeiro pusztulásakor 35 európai és 37 ázsiai utas, 18 európai és ázsiai tiszt és a legénységből 49 ember fullt a tengerbe. Tizennyolcz asszony közül hármat megmentettek.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza	1901 áprilisre	7.44
"	" októberre	7.62
Rozs	" áprilisre	7.27
Rozs	" októberre	6.63
Zab	" áprilisre	6.23
Tengeri	" májusra	5.18

Berlin egyketted, Liverpool háromnyolczaddal magasabb.

VEGYES.

Pénzhamisítók a Szerémségben. Egy idő óta Szerémségben rendkívül sok hamis pénz került forgalomba. A csendőrség régóta nyomozza a hamis pénzgyártókat s most — mint Vukováriól írják — egy hatalmas és kiterjedt pénzcsináló bandának jöttek a nyomára. Először Pek Vendelin erdővégi lakos került lépre. Kinél bankósajtót és koronakészítő gépet találtak. Ezenkívül még Kutina, Bisztra és Sztubniczában fedeztek föl hamis ötkoronás gyártó gépeket.

Fejérváry báró gyógyulása. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter állapotában, amint értesülünk, a javulás annyira tartós, hogy a miniszter alkalmasint már a napokban otthagyja a Herczel féle szanatóriumot. Huvvétra, ha az időjárás megengedi délvidékre utazik a miniszter. A rekonvaleszcens kimélése okából azonban még most sem bocsátanak hozzá más látogatót, mint családjának tagjait és Széll Málmán miniszterelnököt, meg Gromon Dezső államtitkárt.

Családi dráma.

Febr. 26.

Borzalmas családi dráma színhelye volt Hadelanelabygden város Norvégiában. Nagy kiterjedésű birtoka van ott két testvérnek, a kik közül az egyik nemréz nősült, a másik pedig még nőtlen. Ez az utóbbi beleszeretett sógornőjébe, a férj pedig tudomást szerzett fivérének az ő felesége iránt táplált gyöngéd érzelméről.

Megintette mind a kettőjüket, hogy tartózkodjanak a botránytól, de ez nem sokat használt, mert a férj csakhamar azt hallotta, hogy felesége megcsalja őt öccsével. Ekkor bosszura gondolt a férj. Egy szép téli estén azonban üresen találta házát, a mikor hivatalából hazament. Gyermekai mellett senkisem volt. A megcsalt, elhagyott férj komoran, kétségbeesetten járt-kelt, majd leheveredett a város alatt.

Felalomban volt már, a mikor mezt hallott. Két alak haladt el nem messze tőle az esti szürkületben, felesége és öccse voltak azok. Hirtelen előrántotta revolverét és háromszor rásütötte feleségére, a ki megbalt. Öccse elmenekült, őt pedig a rendőrség elfogta.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Hadák és a leány egyre jobban megszerették egymást, sietteték a házasságot s Darinkaine is beváltotta ígését. Pár nap telt el. A házasságkötés megtörtént s az új pár Deznára elutazott.

Az új otthont nagyon kedvesnek, poetikusnak találták s úgy hitték, hogy a világon nincs náluk boldogabb.

XII.

Hogy a Dércziné háziasszonya megtudta, hogy Mari csakugyan részes a Dércziné szomorúságában, hogy Hadákkal szövetkezett s hogy a pénzt együtt s ezért kaptak, sietve igyekezett Dérczinéhez, hogy felfedezéséről értesítse az ő angyali szívű jöltevőjét.

Határtalan öröm szállta meg Dérczinét.

— Tehát csakugyan nyomon vagyunk. Most már van reményem, hogy féljemet rövidesen meggyőzzük arról, hogy ő milyen elhírtelenkedve ítél.

— És tudja a tekintetes asszony, hogy mi most az első teendő?

— Nem?

— Felkeressük Hadákokat.
— És?
— Megkérjük, hogy tegyen őszinte vallomást Dérczi ur előtt.
— Nem fogja megtenni.
— Akkor a leányhoz fordulunk.
— Az se teszi meg.
— De még egyszer annyit ígérünk neki, mint amennyit már kapott.
— Nem fog benne bizni.
— Jó! Hat van még egy tervem. Ez azt hiszem sikerülni fog. Meghívom a lakásomra Hadákokat és a leányt. De meghívom és előbb alkalmas helyen elrejttem itt Dérczi urat. Akkor beszélgetést kezdünk Hadákkal és a leánnyal. Felhozok mindent. Azok abban a hitben, hogy én ugyanis mindent tudok, nem fognak tartózkodni az őszinte beszédtől. Amit tőlük kérek, hogy Dérczi ur előtt fedezzék fel a dolgot, nem fogják ugyan megtenni, de mi azért czélt érünk, mert Dérczi ur mindent hallani fog s ez meggyőzi őt.

Dércziné örömeiben megölelte s megcsókolta a jó asszonyt.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden „B” bérletben, R. Réthi Laura vendégfelléptével:

A B Ö R E G É R.

Operette 3 felvonásban.
S Z E M É L Y E K:

Eisenstein Gábor, gazdag magánzó Környei.
Rosalinda, neje — R. Réthi L.
Frank, fogházigazgató — Tanay Fr.
Ortofski, herceg — F. Kállai L.
Alfréd énekmeister — Karacs Imre.
Falke, jogtudor, jegyző — Nagy Gyula.
Blind, jogtudor, jegyző — ifj. Szathmáry.
Adél Rosalinda szobaleánya — Perényi M.
Frosch, börtönőr — Sziklai M.

Holnap, szerdán „C” bérletben:

A b ö r e g é r.

33
1901.

Árlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatásügyi Ministerium felhatalmazása alapján árlejtést hirdetek a vezetésem alatt álló orsz. an. árvaház fiúnevelőintézményének az 1901., esetleg következő évében szükséges téli- és nyári ruháinak szállítására.

A részvenni óhajtok a feltételeket, a ruhamintákat az árvaház irodahelyiségében minden d. e. 9—12 ig, d. u. 3—6 ig megtekinthetik. Adójeleni kívánók mutathatnak is mind a téli s mind a nyári ruhára alkalmas mintákat, csakhogy azoknak *házi gyártmány*nak kell lenni s ez származási bizonyítvánnyal igazolandó.

Az árlejtés márczius hó 9-én d. e. 9 órákor az árvaház irodahelyiségében fog megtartatni, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy árlejtés előtt biztosítékul 400 korona bantpénz teendő le s az árlejtésben csak képesített és önálló szabóüzlettel bíró iparosok vehetnek részt. A szállítás végleges odaitétele a nm. Ministerium jogkörébe tartozik.

Debreczen, 1901. február 23.

Kozma László,
árvaházi igazgató.

612

1901

Hirdetmény.

A debreczen-egri törvh. között 53,583—57,770 km. közti csegei átkelési szakaszán, a h. szoboszló szováti törvh. között 2,186—2,829 km. közti szoboszlói átkelési szakaszán, végül a debreczen-tokaji törvh. között 18,160—19,193 km. közti bősörményi átkelési szakaszán létesítendő cirklopsz kőburkolatok helyreállítását 109,480 kor. 67 fil. összeg erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1901 évi Március 5-ik napjának d. e. 10 órájára hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtokat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok az egyes szakaszokra külön-külön is tehetők.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a m. kir. államépítészeti hivatalnál (Kossuth utca 39. sz.) a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1901. febr. 9.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

Főraktár:

KOM LÓSSY LAJOSNÁL

előbb: SZABÓ ZSIGMOND.
Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarok

Kiadó lakások.

Egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti és két szobából álló földszinti helyiség azonnal kiadó. Biedermann-palota Piacz-u. 42. sz.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Hajdu-Böszörményben a fő-utczán, élénk forgalmi helyen tágas bolt helyiség alkalmas uri lakással egy vagy több évre kiadó. Bőrelni szándékozók értekezhetnek Nagy Imre földbirtokossal, Hajdu-Böszörményben 2000. házszám alatt.

Biztosíték képes középkorú keresz-tény férfi, pénzbeszedői vagy raktárnoki állást keres.

Egy jókarban levő zongora jutányos árért eladó Riesz Henriknél, Hatvan-u. 58.

Szepes sóstó tőzomszédjában a város felől 21 bold tanya föld rajtalevő épületekkel eladó vagy bérbe kiadó, vasuti állomás. Értekezhetni Fűvészkert utca 11. szám alatti tulajdonos al.

Varga Károly-féle nagy butoraktári helyiség Széchényi-utca 15. szám egy vagy két boltnak úgy, a földszinten, udvarban lakás kiadó. Értekezni az emeleten.

Köhögés ellen Pemeteű cukorka Borsy cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Csapó-utczán 22. sz. a. a zenede mellett 3 bolt-helyiség Május 1-re vagy előbb is kiadó. Ugyanott egy 3 szobás előszobás uri lakás az új épületben május 1-re kiadó, az udvarban jó víz és mosókonyha.

Maison Steiner új női divatterem Piacz u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

3-400 holdnyi gazdaságot keresek haszonbérbe.

Czim a kiadóhivatalban.

Kaiser Salamon vászon kézzű és divat részlet üzlete Hatvan utca 2 szám a. található

Vasalónő felvétetik állandó munkára, Papp Gyula mosóintézetébe. Arany János-utca 5.

Egy nagy szabóüzletben gyakorlott szabász felvétetik. Czim a kiadóban.

Világhírű „Martell Cognac” kizárólagos főraktára: Váray József kereskedésében, Piacz és Simonffy-utca sarok.

Sima szőlő vessző

a sárándi szőlő telepről mindenféle faj tiszta jutányos áron kapható Kondor M. J. és fia cégénél Debreczenben.

Özvegy urinó ismeretségét óhajtja egy középkorú uri ember, kivel szabad idejét kellemesen eltölthetné. Levelet helyben főposta restante „Szeretni vágyó.” ezimen kér.

Egy hálószoba butor igen olesón eladó. Késes-u. 68.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

10 nyilas föld az ebesen tanyá-együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

20 hektoliter mesta kerti bor eladó Értekezhetni: Péterfia utca 65. szám.

Tömeges vétel folytán

feltűnő olcsó árak

mellett aljánlunk míg a készlet tart u. m. Rendkívül erős férfi czugos bőr czipő párja 1 85. Férfi lakk czipők fűzős, vagy czugos, párja 3 frt. Leány és női czipők 1 frtől kezdve, tiszta selyem esernyők 2 frtől kezdve. Divatos férfi kalapok 1 frtől kezdve. Egész finom férfi ingek 85 krajczártól kezdve.

Gallérok darabja 10 kr.

Törülköző, blousok, női ingek, jäger alsó ruhák, lábravalók, nyakkendők stb. minden elfogadható árban.

SZÉKELY JENŐ ES TÁRSA

Fotér, Hungária mellett.

Vasutasok és vaggongyáriaknak 10% enged-mény.

Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlőtele-pünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92
Vörös asztali, 98-ról	80
Vörös Kadarka, 98-ról	1.20
Asztali siller	70
Nagy-Burgundi siller	92

Palaczkokért 16 fillér betét, Hordószámra való vételnél megfelelő árendegmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai

cégénél

Debreczen, Tisza-palota.

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy helyben (Piacz-utca 16. sz. a. Alföldi takarékpénztár épület) az 1889 ik év óta Leiden-frost Gy. cég alatt fennálló jöhrnevű

fűszer-, csemege- és borüzletet

a tulajdonostól megvettük és azt

CZEGLÉDY ÉS POLGÁR

törvényszék leg bejegyzett cég alatt tovább vezetjük.

Legfőbb célunk az eddig szerzett tapasztalatainkat t. vevőink érdekében ért-kesíteni, hogy pontos és figyelmes kiszolgálással az elődünk iránt is tanusított bizal-mat és jóindulatot magunknak megszerezhessek.

Magunkat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlva

teljes tisztelettel

CZEGLÉDY és POLGÁR.

S. ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész eredeti készítménye.

Szeplő és májfolt ellen legjobb a világhírű „Lilium” arcz-crème mely egyike a leghatásosabb arcz- és kéz finomító és szépítő szerekeknek, fölülmulhatatlan

jóságánál fogva teljesen ártalmatlan. Használati utasítás minden egyes crémnél, szappannál, valamint a poudernél mellékelve van. — Kapható: Török József gyógyszerertárban (Király-utca) — Debreczenben: Az „Arany angyal” gyógyszerertárban Sziloz Ferencz-nél, a „Fehér hattyu” gyógyszerertárban, L. Kovács Nándornál és a „Kigyó” gyógyszerertárban Mihálovits Jenő gyógyszerész uraknál. — Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerertárban. Óvakodjunk az után-zatoktól! — Valódi csak az, melynek úgy a külső borítékján, vala-mint a használati utasításán saját nevem olvasható.

S ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész.